



ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 30.6.2004  
COM(2004) 447 τελικό

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ  
ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ,  
ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ  
ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

**Κινητές ευρυζωνικές υπηρεσίες**

## 1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ανάπτυξη των κινητών επικοινωνιών είχε μεγάλο οικονομικό και κοινωνικό αντίκτυπο, στην Ευρώπη και ευρύτερα. Το κινητό τηλέφωνο είναι σήμερα ευρύτατα διαδεδομένο και χρησιμοποιείται ουσιαστικά σε κάθε πεδίο ανθρώπινης δραστηριότητας, ιδιωτικό, επιχειρηματικό και κυβερνητικό. Ενώ το ποσοστό διείσδυσης κατά πάσα πιθανότητα θα συνεχίσει να αυξάνεται, η σημαντικότερη μελλοντική εξέλιξη θα είναι η ανάπτυξη των κινητών ευρυζωνικών υπηρεσιών, καθώς θα υλοποιείται το δυναμικό που παρέχουν οι κινητές επικοινωνίες τρίτης γενιάς (3G) και οι εξελίξεις της, όπως και άλλες ασύρματες τεχνολογίες, συμπεριλαμβανομένων των R-LAN, δορυφορικών και άλλων. Η διάδοση των τεχνολογιών αυτών συνιστά αλλαγή υποδείγματος, που θα επιτρέψει την εμφάνιση νέων υπηρεσιών δεδομένων, συνδυάζοντας τα οφέλη της ευρυζωνικής τεχνολογίας με την κινητικότητα. Οι υπηρεσίες αυτές θα μπορούσαν να έχουν μείζονα κοινωνικό αντίκτυπο και πρόκειται να μεταβάλουν τον τρόπο παροχής των δημόσιων υπηρεσιών· πρόκειται επίσης να παραγάγουν σημαντικά οικονομικά αποτελέσματα χάρη στο δυναμικό τους να μετασχηματίσουν τον τρόπο πραγματοποίησης των συναλλαγών.

Οι υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών είχαν πράγματι τη μεγαλύτερη συμβολή στην αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας στην ΕΕ κατά τα τελευταία έτη<sup>1</sup>. Δυο σημαντικές τάσεις παρατηρούνται στον κλάδο: πρώτον, με την ευρυζωνική ανάπτυξη που υπερέβη το 80% πέρυσι, η Ευρώπη βρίσκεται σε καλή θέση ώστε να αποσπάσει ακόμη μεγαλύτερα κέρδη παραγωγικότητας<sup>2</sup>. Δεύτερον, αυξάνεται το σχετικό βάρος των εσόδων από κινητές επικοινωνίες, ξεπερνώντας το αντίστοιχο της σταθερής τηλεφωνίας. Κατά συνέπεια, η εκμετάλλευση χρηστοκεντρικών κινητών ευρυζωνικών υπηρεσιών μπορεί να αποδώσει σημαντικό κοινωνικό όφελος και κέρδη παραγωγικότητας για ολόκληρη την οικονομία. Η διαθεσιμότητα παντού και πάντοτε θα αποτελέσει ουσιώδη απαίτηση σε ένα περιβάλλον όπου αυξάνεται η κινητικότητα των ατόμων, των προϊόντων και των υπηρεσιών. Η δυνατότητα επικαιροποίησης των στοιχείων των πελατών οποτεδήποτε προκύπτουν πωλήσεις/υπηρεσίες υποστήριξης και η σύνδεση του κινητού εργασιακού δυναμικού με την επιχείρηση και τους πόρους δεδομένων της, καθώς επίσης και η δυνατότητα ανταλλαγής μεγάλου όγκου δεδομένων θα έχει αντίκτυπο στις εργασιακές διαδικασίες και στην οργανωτική αλλαγή, βελτιώνοντας την αποδοτικότητα των εταιρειών. Οι εταιρείες θα επενδύουν σε μεταβαλλόμενες επιχειρηματικές και εργασιακές πρακτικές όσο τα διευθυντικά στελέχη θα οδηγούνται σε καινοτομίες ενόψει του ισχυρού ανταγωνισμού.

Η επιτυχία της Ευρώπης στις κινητές επικοινωνίες βασίστηκε σε στερεά θεμέλια στις κανονιστικές ρυθμίσεις και στις ακολουθούμενες πολιτικές. Καθοριστικής σημασίας παράγοντες υπήρξαν το ενιαίο, ανοιχτό ψηφιακό πρότυπο για τις κινητές υπηρεσίες (GSM) δεύτερης γενιάς (2G), προανταγωνιστική E&A, η ανταγωνιστική αγορά, στρατηγική μεθοδολογία για τη διαχείριση ραδιοφάσματος και πιστοποίηση εξοπλισμού για τη σταθεροποίηση της τεχνολογίας.

---

<sup>1</sup> COM(2004) 61 τελικό

<sup>2</sup> COM(2004) 369 τελικό

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Κορυφής της Λισαβόνας, το 2000, υπογράμμισε τη σημασία που έχει για την Ευρώπη η διατήρηση της ηγετικής της θέσης σε καίρια τεχνολογικά πεδία, όπως οι κινητές επικοινωνίες. Τα επακόλουθα Ευρωπαϊκά Συμβούλια, ιδίως το Συμβούλιο της Σεβίλης, τον Ιούνιο του 2002, κάλεσαν τα κράτη μέλη να άρουν τους φραγμούς για την ανάπτυξη και επιχειρησιακή εκμετάλλευση κινητών υπηρεσιών. Πρόσφατα, τα συμπεράσματα της Προεδρίας της Εαρινής Συνόδου Κορυφής του 2004 τόνισαν ότι *"η Ένωση πρέπει να αντιμετωπίσει εγκαίρως τις νέες προκλήσεις στο ζωτικό χώρο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, π.χ., η ΕΕ πρέπει να διατηρηθεί στην πρωτοπορία εφαρμόζοντας νέες στρατηγικές για τις κινητές και ευρυζωνικές επικοινωνίες"*. Σειρά από τα αναφερόμενα θέματα έχουν αντιμετωπιστεί, ενώ απομένουν ορισμένα προς επίλυση, μεταξύ άλλων από τους συντελεστές της αγοράς, αλλά επίσης και από τις αρχές των κρατών μελών και τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα.

Στην παρούσα ανακοίνωση εξετάζεται το ευρύτερο κανονιστικό περιβάλλον και περιβάλλον πολιτικής για τις κινητές ευρυζωνικές υπηρεσίες. Πρωταρχικός του σκοπός είναι να περιγραφεί ο τρόπος αντιμετώπισης των προκλήσεων που απομένουν, ως συμβολή για συνεχή μακροπρόθεσμη επιτυχία. Για την κατάρτιση της παρούσας ανακοίνωσης, η Επιτροπή είχε ευρείες διαβουλεύσεις με συντελεστές του κλάδου μέσω της πλατφόρμας για κινητές επικοινωνίες και τεχνολογίες, καθώς και μέσω συνάντησης εργασίας για τον τομέα των κινητών επικοινωνιών που διεξήχθη τον Ιούνιο του 2004.

Η παρούσα ανακοίνωση εκδίδεται με την επιφύλαξη μελλοντικών αποφάσεων σχετικά με τις επόμενες δημοσιονομικές προοπτικές (2007/2013) και αποφάσεις που αναφέρονται στο 7ο Πρόγραμμα-πλαίσιο E&A.

## **2. ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΚΙΝΗΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ**

Έπειτα από ορισμένα έτη βραδύτερης ανάπτυξης, ο τομέας των κινητών επικοινωνιών παρουσιάζει σήμερα σημεία ανάκαμψης. Κατά το περασμένο έτος ευρωπαϊκοί φορείς εκμετάλλευσης κινητών επικοινωνιών τρίτης γενιάς δρομολόγησαν εμπορικές υπηρεσίες σε δέκα κράτη μέλη, ενώ για το επόμενο εξάμηνο προβλέπονται και άλλα δίκτυα. Στο μέλλον, η σύγκλιση των τηλεπικοινωνιών, των ρ/τ εκπομπών και του Ίντερνετ θα έχει ως αποτέλεσμα τη διάδοση υψίρρυθμων πολυμεσικών υπηρεσιών που διανέμονται μέσω κινητών δικτύων. Επικοινωνίες 2,5G/3G και R-LAN θα συνυπάρχουν και θα παρέχουν συμπληρωματικές υπηρεσίες.

Οι χρήστες μπορούν να έχουν στη διάθεσή τους υψίρρυθμη ασύρματη πρόσβαση όταν βρίσκονται κοντά σε 'θερμή κηλίδα', και να λαμβάνουν υπηρεσίες 3G σε ευρεία περιοχή. Οι "λύσεις για επιχειρήσεις" στις κινητές επικοινωνίες πρόκειται ουσιαστικά να κατευθύνουν την αφομοίωση των υπηρεσιών δεδομένων τρίτης γενιάς. Η συνεχιζόμενη τεχνολογική καινοτομία θα επηρεάσει και άλλες πλατφόρμες (π.χ. ρ/τ εκπομπές και ασύρματη πρόσβαση) που στη συνέχεια ενδέχεται να επηρεάσουν την εξέλιξη των επικοινωνιών τρίτης γενιάς, παρέχοντας ευρύτερη τεχνολογική βάση απ' όπου θα μπορούσαν να αναπτυχθούν νέες καινοτόμες υπηρεσίες προς γενικό όφελος. Από τη σύγκλιση σταθερών και κινητών υπηρεσιών, π.χ. μέσω ενοποιημένων προσφορών σταθερών/κινητών επικοινωνιών, θα προκύψουν επίσης πρόσθετες ευκαιρίες καινοτομίας.

### 3. ΘΕΜΑΤΑ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Το παγκόσμιο τοπίο κινητών και ασύρματων επικοινωνιών μεταβάλλεται. Διάφορες αναπτυσσόμενες χώρες επενδύουν σημαντικούς πόρους σε Ε&Α για βελτίωση των βιομηχανικών δυνατοτήτων τους, με πολύ ανταγωνιστικό κόστος. Για την εξασφάλιση, ωστόσο, επιτυχίας στις επικοινωνίες 3G και την περαιτέρω πορεία και προετοιμασία για το μέλλον, απαιτείται σε όλα τα μέτωπα ανάληψη αποφασιστικής και συντονισμένης δράσης σε επίπεδο ΕΕ, από την Ε&Α έως τις πολιτικές, την κανονιστική ρύθμιση και τη διαχείριση του ραδιοφάσματος. Στο τμήμα αυτό εξετάζεται το ευρύτερο περιβάλλον πολιτικής και κανονιστικής ρύθμισης για τις κινητές ευρυζωνικές υπηρεσίες.

#### 3.1. Έρευνα και ανάπτυξη

Το ερευνητικό περιβάλλον έχει μεταβληθεί εντυπωσιακά από το 1998, όταν το ETSI θέσπισε το πρότυπο UMTS για 3G. Η παγκόσμια ανταγωνιστικότητα βασίζεται σε δυνατότητα καινοτομίας καθώς επίσης και σε οικονομική απόδοση. Για τη διατήρηση και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, πρέπει η Ευρώπη να εστιάσει στην καινοτομία ως πρωταρχικό συντελεστή ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος. Τούτο μπορεί να επιτευχθεί μόνον εφόσον δρομολογηθεί στο άμεσο μέλλον ένα περιεκτικό πρόγραμμα ολοκληρωμένων δραστηριοτήτων, βασισμένο στην έως τώρα επιτυχή προσέγγιση. Εξαιτίας του σύνθετου χαρακτήρα των μελλοντικών συστημάτων και της επιδίωξης για επίτευξη παγκόσμιων προτύπων, η έγκαιρη συνεργασία μεταξύ των μειζόνων συντελεστών έχει ουσιαστική σημασία κατά την προανταγωνιστική ερευνητική φάση.

Ο σύνθετος χαρακτήρας και το μέγεθος των τεχνολογικών προκλήσεων που εκκρεμούν επιβάλλουν την ανάληψη μείζονος συλλογικής προσπάθειας Ε&Α, που θα περιλαμβάνει κρίσιμη μάζα πόρων, ενίσχυση της αριστείας, εξάσκηση καταλυτικής επίδρασης σε εθνικές πρωτοβουλίες και βελτίωσης του συντονισμού των δραστηριοτήτων των κρατών μελών στον τομέα. Τούτο μπορεί να επιτευχθεί μόνον σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η ένταση των προσπαθειών σε επίπεδο ΕΕ θα είχε πριν απ' όλα συγκεκριμένο πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα στις ιδιωτικές επενδύσεις στην έρευνα και θα ανταποκρινόταν στις ανταγωνιστικές προκλήσεις που συνιστούν παρόμοιες πρωτοβουλίες μεγάλης κλίμακας Ε&Α σε άλλες περιφέρειες του κόσμου.

Η έρευνα στον τομέα των κινητών και ασύρματων επικοινωνιών θα πρέπει κατ' ανάγκην να αντιμετωπίζει το σύνολο της αξιακής αλυσίδας, από την ανάπτυξη της τεχνολογίας (ραδιοπρόσβαση, δικτύωση, πλατφόρμα υπηρεσιών, αρχιτεκτονική συστήματος, διατεματική αναδιαταξιμότητα, κ.λπ.) έως την ανάπτυξη υπηρεσιών και εφαρμογών, καθώς και περιεχομένου, συνεκτιμώντας το γεγονός ότι οι συνδεδεμένοι (ραδιοεπικοινωνίες, δίκτυα και υπηρεσίες) κύκλοι καινοτομίας, μολονότι αλληλοσυνδεδεμένοι και αλληλοεξαρτώμενοι, υπάγονται σε διαφορετικούς χρονικούς περιορισμούς. Η ύπαρξη παγκόσμιων προτύπων και πλατφορμών για την ανάπτυξη καινοτόμων και υψίρρυθμων κινητών ευρυζωνικών υπηρεσιών θα είναι ουσιαστικής σημασίας για τη δημιουργία μιας "de facto" παγκόσμιας αγοράς και για τη βελτίωση του ανταγωνισμού. Τα εν λόγω πρότυπα και οι πλατφόρμες θα πρέπει να εγκριθούν σε ευρεία κλίμακα - σε ευρωπαϊκή και στη συνέχεια σε παγκόσμια βάση - ώστε να αποφευχθεί κατακερματισμός της αγοράς.

Στο πλαίσιο της προετοιμασίας του 7ου προγράμματος πλαισίου, η εν εξελίξει πρωτοβουλία πλατφόρμας για κινητές επικοινωνίες και τεχνολογίες, που δρομολογήθηκε από την Επιτροπή<sup>3</sup>, αναμένεται ότι θα εξελιχθεί σε επίσημη τεχνολογική πλατφόρμα, όπως περιγράφεται στις ανακοινώσεις "Ευρωπαϊκή πρωτοβουλία για την ανάπτυξη"<sup>4</sup> και "Η οικοδόμηση του κοινού μας μέλλοντος"<sup>5</sup>.

Οι βασικοί στόχοι της τεχνολογικής αυτής πλατφόρμας θα είναι:

- Κατάρτιση θεματολογίας στρατηγικής έρευνας·
- Επίτευξη της απαραίτητης κρίσιμης μάζας για έρευνα και καινοτομία·
- Κινητοποίηση σημαντικών δημόσιων και ιδιωτικών πόρων.

### **Συμπέρασμα**

**Η κατάρτιση του 7ου προγράμματος πλαισίου αποτελεί ευκαιρία για τη δρομολόγηση τεχνολογικής πλατφόρμας στο πεδίο των κινητών και ασύρματων επικοινωνιών.**

### **3.2. Διαλειτουργικότητα**

Η διαλειτουργικότητα είναι καθοριστικής σημασίας για την εγκατάσταση κινητών ευρυζωνικών υπηρεσιών. Αποτελεί θέμα με πολλές πτυχές και είναι απαραίτητη σε διάφορα επίπεδα: συσκευή προς δίκτυο (ραδιοπρόσβαση και δίκτυο πυρήνα)· συσκευή προς συσκευή· δίκτυο προς δίκτυο· καθώς και μεταξύ περιεχομένου ή/και εφαρμογών.

Χωρίς την ενδεδειγμένη διαλειτουργικότητα μεταξύ διαφορετικών λύσεων υποδομής και τερματικών, η αγορά 3G θα μπορούσε να παραμείνει κατακερματισμένη. Θα πρέπει να διατίθενται διάφορες υπηρεσίες και τερματικά για διαφορετικούς τύπους χρηστών. Η σημασία της διαλειτουργικότητας αποδεικνύεται στη δυνατότητα ενός δικτύου και ενός τερματικού να υποστηρίζουν αξιόπιστα τις απαιτούμενες λειτουργίες για μια δεδομένη υπηρεσία ή/και για κάποιο περιεχόμενο. Κατά συνέπεια, η διαλειτουργικότητα υπηρεσιών, περιεχομένου και τερματικών είναι καθοριστικής σημασίας για την επίτευξη του στόχου της επιτυχίας σε μαζική αγορά.

Μέσα σε συγκλίνον περιβάλλον προκύπτουν νέες προκλήσεις για την επίτευξη της διαλειτουργικότητας. Συγκλίνουσα τεχνολογία σημαίνει ότι αναπτύσσονται νέα συστήματα και υπηρεσίες με εισροές από διάφορους βιομηχανικούς κλάδους, συμπεριλαμβανομένων των επικοινωνιών, των ρ/τ εκπομπών, της παροχής υπηρεσιών Ίντερνετ, των βιομηχανιών υπολογιστών και λογισμικού και των βιομηχανιών των μέσων επικοινωνίας και των εκδόσεων, μεταξύ των οποίων διαφέρει η σημασία που αποδίδεται στην τυποποίηση και τη διαλειτουργικότητα, καθώς και η εξάρτηση απ' αυτές.

<sup>3</sup> COM(2004) 61 τελικό

<sup>4</sup> Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με ευρωπαϊκή πρωτοβουλία για την ανάπτυξη: επενδύσεις στα δίκτυα και τη γνώση για την ανάπτυξη και την απασχόληση, COM(2003) 690 τελικό.

<sup>5</sup> Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με την οικοδόμηση του κοινού μας μέλλοντος: προκλήσεις πολιτικής και δημοσιονομικά μέσα της διευρυμένης Ένωσης 2007-2013, COM(2004) 101 τελικό

Στο πλαίσιο αυτό, εμπλέκονται διάφορα φόρουμ για τον προσδιορισμό των υπηρεσιών και την τυποποίηση, με στόχο την παροχή διαλειτουργικότητας υπηρεσιών. Σημειώνεται, ωστόσο, ευρύτερα συναίνεση ότι, ενώ πολλές εργασίες σε θέματα διαλειτουργικότητας βρίσκονται σε εξέλιξη, η αυξημένη συνθετότητα που προκύπτει από ένα συγκλίνον περιβάλλον συνιστά μια νέα πρόκληση που πρέπει να αντιμετωπιστεί. Υπάρχει επίσης ανάγκη επιτάχυνσης του διαλόγου και βελτίωσης του συντονισμού μεταξύ όλων των ενδιαφερομένων.

Η συνεργασία μεταξύ 3GPP<sup>6</sup> και το GCF<sup>7</sup> αποτελεί καλή βάση για περαιτέρω εργασίες. Το GCF εργάζεται επίσης για την MMS στο πλαίσιο του γενικού θεματολογίου της OMA<sup>8</sup>, ενώ συνεχίζονται οι συζητήσεις αναφορικά με την επέκταση του εν λόγω θεματολογίου και σε άλλα πρότυπα OMA.

Χωρίς διαλειτουργικότητα, που αποτελεί ευθύνη της βιομηχανίας, ενδέχεται να αποτύχουν οι αγορές. Τούτο, θα μπορούσε να ακυρώσει τους πολιτικούς στόχους ενθάρρυνσης της καινοτομίας και προώθησης του ανταγωνισμού και της διαφορετικότητας των υπηρεσιών. Στην περίπτωση αυτή ενδέχεται να απαιτηθεί παρέμβαση με κανονιστικές ρυθμίσεις<sup>9</sup>.

## Συμπέρασμα

**Η Επιτροπή ενθαρρύνει τη βιομηχανία να κινηθεί επειγόντως προς την κατεύθυνση της διαλειτουργικότητας στις κινητές ευρυζωνικές υπηρεσίες.**

### 3.3. Περιεχόμενο: τεχνικές προκλήσεις

Η αύξηση εφαρμογών περιεχομένων μέσω κινητών επικοινωνιών, τόσο όσον αφορά τον τύπο όσο και την ποιότητα, θα αποδειχθούν ουσιαστικής σημασίας για τόνωση της ζήτησης κινητών επικοινωνιών και για την ανάπτυξη νέων υπηρεσιών. Πρέπει κατά συνέπεια να εντοπιστούν και να αρθούν κατά περίπτωση, τα πιθανά εμπόδια στην πορεία προς προηγμένες κινητές υπηρεσίες. Στο πλαίσιο αυτό δρομολογήθηκε πρόσφατα από την Επιτροπή τομεακή έρευνα για τις πωλήσεις δικαιωμάτων αθλητικών μεταδόσεων μέσω δικτύων 3G, ώστε να εξασφαλιστεί ότι η ανάπτυξη των καθοριστικής σημασίας υπηρεσιών αυτών δεν αναστέλλεται κάτω από την πίεση περισσότερο ώριμων αγορών μέσω επικοινωνίας. Η Επιτροπή προτίθεται επίσης να εκπονήσει μελέτη σχετικά με τεχνικά και άλλα πιθανά εμπόδια που ενδέχεται να παρεμποδίσουν την ταχεία εμπέδωση των κινητών υπηρεσιών στην Ευρώπη, καθώς και σχετικά με πτυχές καταναλωτών.

Η δημιουργία ασφαλούς περιβάλλοντος για το περιεχόμενο είναι καθοριστικής σημασίας όσον αφορά την ανάπτυξη πιο σύνθετων υπηρεσιών. Οι διαλειτουργικές τεχνολογίες ψηφιακής διαχείρισης δικαιωμάτων (DRM) που αποτρέπουν μη εξουσιοδοτημένη χρήση προστατευόμενου περιεχομένου και εξασφαλίζουν την

<sup>6</sup> Έργο εταιρικής συνεργασίας τρίτης γενιάς

<sup>7</sup> Παγκόσμιο Φόρουμ Πιστοποίησης (Global Certification Forum)

<sup>8</sup> Συμμαχία Ανοιχτής Αρχιτεκτονικής στις Κινητές Επικοινωνίες (Open Mobile Alliance)

<sup>9</sup> Η οδηγία 91/250/EOK περιέχει ειδικές διατάξεις που επιτρέπουν τη διαλειτουργικότητα υπό ορισμένες περιστάσεις. Επιπλέον, η οδηγία δεν θίγει την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού, αν ένας δεσπότης στην αγορά προμηθευτής αρνηθεί να δίνει πληροφορίες που είναι αναγκαίες για τη διαλειτουργικότητα, όπως απαιτείται από την οδηγία.

επιβολή των σχετικών δικαιωμάτων, καθώς και την καταβολή στους δικαιούχους της ενδεδειγμένης πληρωμής για προστατευόμενο ψηφιακό περιεχόμενο, θα μπορούσαν να αποτελέσουν σημαντική ευκαιρία για τη νέα αγορά κινητού περιεχομένου. Οι εν λόγω τεχνολογίες θα μπορούσαν να υποστηρίξουν την εμφάνιση νέων επιχειρηματικών μοντέλων μαζί με την αποτελεσματικότητα της επιβολής δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας. Ταυτόχρονα, θα πρέπει επίσης να τηρούνται τα δικαιώματα των καταναλωτών, ιδιαίτερα όσον αφορά προστασία δεδομένων και ασφάλεια.

Η ομάδα υψηλού επιπέδου για τη διαχείριση ψηφιακών δικαιωμάτων, που έχει συγκληθεί από την Επιτροπή, αποβλέπει στην αντιμετώπιση των θεμάτων που αφορούν στη διαλειτουργικότητα συστημάτων DRM, καθώς και άλλων απαιτήσεων χρηστών και καταναλωτών.

Το θέμα της συλλογής τελών εκ μέρους οργανισμών συλλογικής διαχείρισης για την αναπαραγωγή προστατευόμενου περιεχομένου για ιδιωτική χρήση απομένει προς αντιμετώπιση στο εθνικό πλαίσιο κανονιστικών ρυθμίσεων, πρέπει ωστόσο να εξεταστούν περαιτέρω τα πιθανά αρνητικά αποτελέσματα που τα τέλη αυτά θα μπορούσαν να έχουν στην ανάπτυξη περιεχομένου για κινητές υπηρεσίες, εφόσον η επιβολή τους επεκταθεί σε κινητό εξοπλισμό και χειροσσκευές. Η ύπαρξη συστημάτων DRM και υπηρεσιών για τη διανομή περιεχομένου μέσω κινητών επικοινωνιών πρέπει να ληφθεί υπόψη για τον καθορισμό του επιπέδου δίκαιης αποζημίωσης για περιπτώσεις ιδιωτικής χρήσης υπό το πρίσμα των διατάξεων της οδηγίας για τα πνευματικά δικαιώματα<sup>10</sup>. Η έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας, που θα εκδοθεί σε εύθετο χρόνο, μπορεί να παράσχει στην Επιτροπή τη βάση για την αξιολόγηση της κατάστασης σε κάθε κράτος μέλος.

Το παραδοσιακό σύστημα των εδαφικών αδειών που χορηγούνται από εθνικούς δικαιούχους θεωρείται εκ μέρους των κλάδων των κινητών επικοινωνιών ακατάλληλο για την κάλυψη των αναγκών της κοινωνίας της πληροφορίας μέσα στην διευρυμένη ΕΕ. Οι προσπάθειες για την προώθηση της αδειοδότησης περιεχομένου κινητών επικοινωνιών σε κοινοτική κλίμακα, συμπεριλαμβανομένης και της μόνο απευθυντικής προσέγγισης (ενιαίου και αποκλειστικού φορέα), θα πρέπει να εξεταστεί περαιτέρω στο πλαίσιο της τρέχουσας διαδικασίας διαβούλευσης αναφορικά με τη διαχείριση του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας και των συγγενικών δικαιωμάτων στην εσωτερική αγορά.<sup>11</sup>

Ανάλογα με τα χαρακτηριστικά τους, οι κινητές ρ/τ υπηρεσίες θα μπορούσαν να θεωρηθούν είτε υπηρεσίες της κοινωνίας της πληροφορίας<sup>12</sup> είτε υπηρεσίες ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών<sup>13</sup>. Μέσα σε πολυπλατυφορμικό περιβάλλον, πολλοί πάροχοι υπηρεσιών θα καταφεύγουν σε διαρκώς μεγαλύτερο βαθμό σε τεχνικές ρ/τ εκπομπών για τη διανομή των υπηρεσιών τους στους συνδρομητές και πελάτες τους.

---

<sup>10</sup> Οδηγία 2001/29/EK της 22ας Μαΐου 2001, για την εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας, ΕΕ L 167, 22.6.2001, σ. 10.

<sup>11</sup> Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τη διαχείριση του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας και των συγγενικών δικαιωμάτων στην εσωτερική αγορά, COM(2004) 261 τελικό.

<sup>12</sup> Εφόσον εμπίπτουν στον ορισμό της οδηγίας 2000/31/EK, οδηγία για το ηλ-εμπόριο (άρθρο 2)

<sup>13</sup> Εφόσον εμπίπτουν στον ορισμό της οδηγίας 97/36/EK, οδηγία (Τηλεόραση χωρίς σύνορα) άρθρο 1

Το γεγονός αυτό δεν καθιστά τις υπηρεσίες τους υπηρεσίες τηλεοπτικών εκπομπών υπό την έννοια της οδηγίας για την Τηλεόραση χωρίς σύνορα<sup>14</sup>.

### Συμπέρασμα

Για την αντιμετώπιση δυνητικών φραγμών στην πορεία προς προηγμένες κινητές υπηρεσίες, η Επιτροπή, εκτός από την εν εξελίξει τομεακή έρευνα, προτίθεται να εκπονήσει μελέτη σχετικά με τεχνικά και άλλα δυνητικά εμπόδια που ενδεχομένως θα παρεμπόδιζαν την ταχεία εμπέδωση κινητών υπηρεσιών στην Ευρώπη, καθώς και σχετικά με πτυχές καταναλωτών.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να παρακολουθεί την εφαρμογή της οδηγίας 2001/29 και πρόκειται σε εύθετο χρόνο να υποβάλει έκθεση σχετικά με την εν λόγω εφαρμογή. Η Επιτροπή θα εξετάσει επίσης το βέλτιστο τρόπο για περαιτέρω προώθηση της αδειοδότησης σε κοινοτική κλίμακα, συμπεριλαμβανομένης της μεθόδου του ενιαίου και αποκλειστικού φορέα (μονοαπευθυντική διαδικασία), στο πλαίσιο της συνέχειας στην ανακοίνωση σχετικά με τη διαχείριση του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας και των συγγενικών δικαιωμάτων στην εσωτερική αγορά, που εγκρίθηκε στις 16 Απριλίου 2004<sup>15</sup>.

### 3.4. Ραδιοφάσμα

Με την εισαγωγή του νέου πλαισίου κανονιστικών ρυθμίσεων πραγματοποιήθηκε αλλαγή της πολιτικής στο ραδιοφάσμα, με στόχο την παροχή, σε επίπεδο ΕΕ, μεγαλύτερης ευελιξίας στη χρήση του ραδιοφάσματος, όπου αυτό απαιτείται, με βάση συναινετική και συντονισμένη κοινοτική προσέγγιση. Διάφορα θέματα πολιτικής ραδιοφάσματος πρόκειται να αντιμετωπιστούν μελλοντικά. Η ομάδα για την πολιτική ραδιοφάσματος (RSPG) εξετάζει επί του παρόντος μεθόδους και προσεγγίσεις για τη διαχείριση του ραδιοφάσματος. Συγκεκριμένα, εξετάζονται τα ακόλουθα θέματα σχετικά με τις ευρυζωνικές κινητές υπηρεσίες:

- Σύμφωνα με τον στόχο της ενίσχυσης της συντονισμένης εισαγωγής καινοτόμων μέσων για τη διαχείριση του ραδιοφάσματος μεταξύ των κρατών μελών, θα εκτιμηθεί η ανάγκη ανάληψης κοινοτικής δράσης στο θέμα της εμπορίας των δικαιωμάτων ραδιοφάσματος, βάσει γνώμης της RSPG<sup>16</sup>, καθώς και ανεξάρτητης μελέτης που διεξάγεται για λογαριασμό της Επιτροπής<sup>17</sup>.
- Η RSPG θα καθορίσει προτεραιότητες πολιτικής για την προετοιμασία της Παγκόσμιας Διάσκεψης Ραδιοεπικοινωνιών του 2007 (WRC-07). Είναι πιθανό ότι μια από τις προτεραιότητες θα αναφέρεται στις 3G και τα μετέπειτα συστήματα.
- Η Επιτροπή θα ζητήσει από την RSPG νέα γνωμοδότηση σχετικά με συντονισμένη μέθοδο διαχείρισης πόρων του ραδιοφάσματος για ασύρματες

<sup>14</sup> COM/2003/0410 Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, σχετικά με τους φραγμούς για την επίτευξη ευρείας πρόσβασης σε νέες υπηρεσίες και εφαρμογές της κοινωνίας της πληροφορίας μέσω ανοικτών πλατφορμών ψηφιακής τηλεόρασης και κινητών επικοινωνιών τρίτης γενιάς.

<sup>15</sup> COM(2004) 261 τελικό

<sup>16</sup> Έγγραφο RSPG03-13 στην ηλ. διεύθυνση: [http://rspg.groups.eu.int/documents/meeting\\_documents/index\\_en.htm](http://rspg.groups.eu.int/documents/meeting_documents/index_en.htm)

<sup>17</sup> Ανάλυση στην ηλ. διεύθυνση: [http://www.analysys.com/default\\_acl.asp?mode=article&iLeftArticle=1361](http://www.analysys.com/default_acl.asp?mode=article&iLeftArticle=1361)



πλατφόρμες. Με τον τρόπο αυτό θα προωθηθεί μια μελλοντοστρεφής στρατηγική αντίληψη για το ραδιοφάσμα, η βιωσιμότητα της οποίας θα πρέπει να δοκιμαστεί σε υφιστάμενες πλατφόρμες πρόσβασης, όπως GSM, 3G, R-LAN, δορυφορικές επικοινωνίες, κ.λπ.

- Εκτός από επιμέρους θέματα, η RSPG θα συνεχίσει να αξιολογεί τα πιθανά οφέλη και τις δυσχέρειες που συνδέονται με διαφορετικά μοντέλα διαχείρισης του ραδιοφάσματος, συγκεκριμένα παραδοσιακά συγκεντροποιημένες διοικητικές διατάξεις, αγοραστρεφείς λύσεις και ελεύθερη ή "χωρίς άδεια" χρήση ραδιοφάσματος και περιορισμό ραδιοφάσματος μέσω δικαιωμάτων αποκλειστικής χρήσης. Η Κοινότητα θα πρέπει να εξασφαλίσει την εισαγωγή νέων πολιτικών για τη διαχείριση του ραδιοφάσματος με τρόπο που θα εγγυάται τη δημιουργία ενιαίας αγοράς προϊόντων και υπηρεσιών.

#### **Συμπέρασμα**

**Θα πρέπει να συνεχίσουν να εξετάζονται θέματα πολιτικής ραδιοφάσματος, ώστε να διασφαλιστεί συντονισμένη ευρωπαϊκή προσέγγιση, με την οποία θα διατίθενται επαρκείς πόροι ραδιοφάσματος και θα παρέχονται δυνατότητες ευέλικτης χρήσης, με παράλληλη εξασφάλιση εσωτερικής αγοράς για προϊόντα και υπηρεσίες.**

### **3.5. Περιβάλλον εμπιστοσύνης και ασφάλειας**

Η εμφάνιση των κινητών ευρυζωνικών υπηρεσιών θα συμπεριλάβει εφαρμογές εταιρειών και χρηστών που περιλαμβάνουν προσωπικά και ευαίσθητα δεδομένα. Για τις συναλλαγές αυτές απαιτούνται **έμπιστες και ασφαλείς** διαδικασίες αναγνώρισης και επαλήθευσης ταυτότητας. Απαιτείται η ύπαρξη κοινού και διαλειτουργικού πλαισίου ελέγχου ταυτότητας ώστε να εξασφαλίζεται σε ευρωπαϊκή κλίμακα έλεγχος ταυτότητας γενικής χρήσης. Ο έλεγχος ταυτότητας στις κινητές επικοινωνίες είναι κατάλληλος ως βάση, καθώς επικουρείται ήδη από την καθολική διάθεση δικτύων και τερματικών GSM σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Πρέπει επίσης να προβλεφθούν ενδεδειγμένα μέτρα όσον αφορά το παράνομο και επιβλαβές περιεχόμενο και την προστασία των ανηλίκων.

#### **Συμπέρασμα**

**Ο κλάδος θα πρέπει να συμφωνήσει, στα κατάλληλα φόρουμ, σχετικά με κοινούς διαλειτουργικούς μηχανισμούς ελέγχου ταυτότητας που θα εξασφαλίζουν σε ευρωπαϊκή κλίμακα έλεγχο ταυτότητας γενικής χρήσης.**

### **3.6. Πληρωμές μέσω κινητών επικοινωνιών**

Καθοριστικής σημασίας για την ανάπτυξη των κινητών ευρυζωνικών υπηρεσιών είναι η δημιουργία ανάλογου και σαφούς περιβάλλοντος κανονιστικών ρυθμίσεων για το ηλεκτρονικό χρήμα (ηλε-χρήμα). Όταν χρησιμοποιούνται προπληρωμές κάρτες κινητής τηλεφωνίας ως μέσο πληρωμής για την αγορά προϊόντων και υπηρεσιών, εκτός των επικοινωνιακών υπηρεσιών, η δραστηριότητα αυτή ενδέχεται να συνιστά έκδοση ηλε-χρήματος, ενδέχεται επομένως οι φορείς εκμετάλλευσης κινητών επικοινωνιών να καταστούν ιδρύματα ηλε-χρήματος, βάσει της οδηγίας για

το ηλεκτρονικό χρήμα<sup>18</sup>. Τίθεται έτσι το ερώτημα σχετικά με τον τρόπο εφαρμογής των κανόνων αναφορικά με τα ιδρύματα ηλε-χρήματος στην περίπτωση των φορέων εκμετάλλευσης κινητών επικοινωνιών.

Επί του παρόντος υφίσταται σημαντική αβεβαιότητα ως προς την εφαρμογή των κοινοτικών κανόνων για το ηλε-χρήμα και το ξέπλυμα χρήματος στις κινητές υπηρεσίες πληρωμών. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής έχουν δρομολογήσει δημόσια διαβούλευση για διασάφηση της εφαρμογής της οδηγίας όσον αφορά τους φορείς εκμετάλλευσης κινητών επικοινωνιών. Για τις κινητές υπηρεσίες πληρωμών που emπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας, η διαβούλευση θα προσδιορίσει αναλογικό τρόπο εφαρμογής της οδηγίας. Οι κανόνες σχετικά με τη δυνατότητα εξαργύρωσης θα πρέπει να εφαρμόζονται κατά τρόπο που θα αντικατοπτρίζει τους εγγενείς κινδύνους για τους καταναλωτές. Επίσης, η κανονιστική ρύθμιση των εν λόγω υπηρεσιών πρέπει να εφαρμόζεται με αναλογικό τρόπο ώστε να εξασφαλίζεται η διαρκής βιωσιμότητα των κινητών υπηρεσιών περιεχομένου και η διατήρηση των κινήτρων για δημιουργία νέων κινητών υπηρεσιών περιεχομένου στο μέλλον. Όπως αναφέρουν ορισμένοι φορείς εκμετάλλευσης κινητών επικοινωνιών, έχουν ήδη καθυστερήσει την εγκατάσταση υπηρεσιών εξαιτίας αβεβαιότητας ως προς τις κανονιστικές ρυθμίσεις.

Σε προσεχή πρόταση για νέο νομικό πλαίσιο όσον αφορά πληρωμές στην ΕΕ προβλέπεται ενιαίος χώρος πληρωμών στην ΕΕ. Το μέσο αυτό μπορεί να επεκταθεί σε υπηρεσίες με έκδοση λογαριασμού που χρεώνονται σε λογαριασμό συνδρομητή που παρέχεται από τρίτους. Οι υπηρεσίες αυτές πρέπει επίσης να υπάγονται σε αντίστοιχη κανονιστική ρύθμιση. Η προσεχής πρόταση για τρίτη οδηγία αναφορικά με το ξέπλυμα χρήματος, όπως και στις υφιστάμενες δυο οδηγίες, θα ισχύει επίσης και για τους φορείς εκμετάλλευσης κινητών επικοινωνιών. Ωστόσο, η εφαρμογή αναλογικής προσέγγισης που λαμβάνει υπόψη τον βαθμό κινδύνου, τα κράτη μέλη θα έχουν τη δυνατότητα παρεκκλίσεων από την οδηγία όσον αφορά προϊόντα και συναλλαγές που δεν παρουσιάζουν μεγάλη επικινδυνότητα όσον αφορά ξέπλυμα χρήματος. Επιδιώκεται να δοθεί στα κράτη μέλη η δυνατότητα παρέκκλισης από την οδηγία όσον αφορά ηλε-χρήμα<sup>19</sup> που εκδίδεται ή χρησιμοποιείται σε μικρά ποσά.

Ο κλάδος των κινητών επικοινωνιών χρειάζεται βραχυπρόθεσμα μια κατάλληλη ενδιάμεση λύση, στο πλαίσιο της οδηγίας για το ηλε-χρήμα, η οποία να παρέχει ασφάλεια δικαίου. Η Επιτροπή θα εξετάσει τη θέσπιση κατευθυντηρίων γραμμών για τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές, πιθανώς μέσα σε δέσμη κριτηρίων για την εφαρμογή της οδηγίας, τα οποία ενδέχεται να προκύψουν από την διαβούλευση που βρίσκεται σε εξέλιξη. Τα κριτήρια αυτά θα πρέπει να αντικατοπτρίζουν τους κινδύνους που τίθενται από τις δραστηριότητες των φορέων εκμετάλλευσης κινητών επικοινωνιών στο πεδίο των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών όσον αφορά την δημοσιονομική σταθερότητα, το ξέπλυμα χρήματος και την προστασία των καταναλωτών. Η οδηγία για το ηλεκτρονικό χρήμα ενδέχεται μακροπρόθεσμα να πρέπει να τροποποιηθεί ή να καταργηθεί, λαμβάνοντας υπόψη τις διαφορές στον τρόπο λειτουργίας των κινητών υπηρεσιών πληρωμών. Τούτο μπορεί να γίνει με τεχνολογικά ουδέτερο τρόπο, συνεκτιμώντας το αποτέλεσμα της διαβούλευσης.

---

<sup>18</sup> Οδηγία 2000/46/ΕΕ

<sup>19</sup> Όπως ορίζεται στην οδηγία 2000/45/ΕΚ.

## Συμπεράσματα

Ένα αναλογικό και τεχνολογικά ουδέτερο δικαιοακό περιβάλλον θα πρέπει να περιλαμβάνει τις ακόλουθες προτεινόμενες πτυχές:

- Πληρωμές απευθείας σε φορείς εκμετάλλευσης κινητών επικοινωνιών για υπηρεσίες που παρέχονται από τους εν λόγω φορείς δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παροχής υπηρεσιών πληρωμών.
- Στο πλαίσιο της οδηγίας για το ηλεκτρονικό χρήμα, σε κανονιστική ρύθμιση θα πρέπει να υπαχθεί μόνο το στοιχείο που αφορά το ηλε-χρήμα στον συνολικό όγκο των προπληρωμένων κινητών καρτών.
- Οι ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να στοχεύουν στην εφαρμογή της ελάχιστης απαιτούμενης κανονιστικής ρύθμισης για την εξασφάλιση της κατάλληλης κάλυψης έναντι κινδύνων για τη δημοσιονομική σταθερότητα και την προστασία των καταναλωτών.
- Οι κανόνες σχετικά με τη δυνατότητα εξαγοράς θα πρέπει να εφαρμόζονται κατά τρόπο που θα αντικατοπτρίζει τους εγγενείς κινδύνους για τους καταναλωτές.
- Οι κανόνες σχετικά με το ξέπλυμα χρήματος θα προσαρμοστούν ώστε να λάβουν υπόψη προϊόντα και συναλλαγές, συμπεριλαμβανομένου του ηλε-χρήματος<sup>20</sup>, που εκδίδεται ή χρησιμοποιείται σε μικρά ποσά, και που αντιστοιχούν σε χαμηλό κίνδυνο για ξέπλυμα χρήματος.

### 3.7. Φραγμοί στην έναρξη λειτουργίας δικτύων

Στην ανακοίνωσή της με τίτλο "Συνδέσεις υψηλών ταχυτήτων στην Ευρώπη"<sup>21</sup>, η Επιτροπή επισημαίνει ότι μια από τις πολιτικές προκλήσεις όσον αφορά την εγκατάσταση δικτύων και υπηρεσιών 3G βρίσκεται στους κανονιστικούς φραγμούς για την καθιέρωση νέων σταθμών βάσης και ιστών σε ορισμένα από τα κράτη μέλη. Για τις κινητές επικοινωνίες τρίτης γενιάς απαιτείται ιδιαίτερα μεγάλος αριθμός βάσης απ' ότι στα προηγούμενα δίκτυα GSM, εξαιτίας των υψηλότερων ζωνών συχνοτήτων.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Σεβίλλης, στις 21 και 22 Ιουνίου 2002, κάλεσε όλες τις σχετικές δημόσιες διοικήσεις να αναλάβουν δράση για την υπερνίκηση των δυσχερειών που αντιμετωπίζονται κατά την φυσική εγκατάσταση δικτύων 3G. Σε ορισμένα μέρη της Κοινότητας, το χρονικό περιθώριο για απόκτηση τοπικών αδειών εγκατάστασης σταθμών βάσης είναι απροσδιόριστο εξαιτίας διαδικαστικών καθυστερήσεων, αυστηρών απαιτήσεων σχεδιασμού και αιτιάσεων περί επιβλαβών αποτελεσμάτων για την υγεία. Ως προς το τελευταίο θέμα, η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι η υγεία και η ασφάλεια των πολιτών προστατεύεται επαρκώς, υπό την προϋπόθεση ότι η έκθεση του κοινού παραμένει κάτω από τα κοινοτικά όρια<sup>22</sup>.

<sup>20</sup> Όπως ορίζεται στην οδηγία 2000/46/EK.

<sup>21</sup> COM(2004) 61 τελικό

<sup>22</sup> Σύσταση 1999/519/EOK του Συμβουλίου.

## **Συμπέρασμα**

Τα κράτη μέλη πρέπει να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα που προκύπτουν από κατακερματισμένες επιμέρους τοπικές πολιτικές αναφορικά με τη χωροθέτηση σταθμών βάσης και θα πρέπει να εξασφαλίσουν ότι γίνεται σεβαστή η γενικά παραδεκτή εκτίμηση των κινδύνων για την υγεία. Οι δυσχέρειες που αντιμετωπίζονται κατά την φυσική εγκατάσταση των δικτύων πρέπει να υπερνικηθούν μέσω εναρμόνισης των ισχυουσών συνθηκών και επιτάχυνσης των διαδικασιών για την απόκτηση και οριστικοποίηση θέσεων εγκατάστασης για σταθμούς βάσης. Πρέπει, επιπλέον, να υποστηρίξουν την ευρύτερη ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με τους κινδύνους που συνδέονται με τις τεχνολογίες κινητών επικοινωνιών καθώς και σχετικά με την ισχύουσα νομοθεσία, η οποία προστατεύει το κοινό έναντι των εν λόγω κινδύνων.

### **3.8. Διεθνής συνεργασία**

Δεδομένου ότι οι κινητές επικοινωνίες έχουν ισχυρά παγκόσμια χαρακτηριστικά, τόσο ως υπηρεσίες όσο και ως εξοπλισμός, ουσιαστική σημασία αποκτά η διεθνής συνεργασία και ο διάλογος που περιλαμβάνουν τον τομέα των κινητών επικοινωνιών. Σημαντικός μηχανισμός σχετικά είναι η συνεργασία στην έρευνα και ανάπτυξη. Δεδομένης της αναμενόμενης μελλοντικής σημασίας ιδίως των κινητών ευρυζωνικών επικοινωνιών, τα οφέλη των ανοιχτών και παγκόσμιων προτύπων θα πρέπει να συνεχίσουν να συνιστώνται σε διεθνές επίπεδο για την επίτευξη παγκόσμιας διαλειτουργικότητας και περιαγωγής, καθώς επίσης και ευρύτερων οικονομιών κλίμακας. Θα πρέπει επίσης να τονιστεί διεθνώς η σημασία σαφών και προβλέψιμων πλαισίων κανονιστικών ρυθμίσεων για προηγμένες κινητές υπηρεσίες.

## **4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ**

Η εξέλιξη προς τις κινητές ευρυζωνικές υπηρεσίες μπορεί να αξιοποιηθεί για σημαντική βελτίωση της παραγωγικότητας, αύξηση της απόδοσης και κοινωνικά οφέλη. Ωστόσο, προκύπτουν νέες προκλήσεις καθώς και άλλες περιοχές του κόσμου προωθούνται στο προσκήνιο. Στην παρούσα ανακοίνωση εντοπίστηκαν τρόποι για την αντιμετώπιση των προκλήσεων αυτών εκ μέρους των εκάστοτε ενδιαφερομένων.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να συνεργάζεται στο εκάστοτε πλαίσιο με όλους τους ενδιαφερόμενους, συμπεριλαμβανομένων των κρατών μελών, ώστε να προωθηθούν τα βασικά θέματα πολιτικής που εντοπίστηκαν στην παρούσα ανακοίνωση.